

Setkání synodní skupinky - metodika

„Duchovní konverzace a rozlišování Božího lidu“

Práce ve skupinách vyžaduje aktivní účast a ochotu přijmout za svůj určitý způsob dialogu, který je ve svém jádru duchovním rozhovorem. V čem spočívá? Od každého, kdo se do skupiny zapojí, se očekává snaha velkodušně a bez předsudků naslouchat druhým a odhodlání upřímně a bez nátlaku sdílet svůj názor. V procesu naslouchání a mluvení je přitom důležité nesoustředit se jen na samotná slova, ale všimnout si pozorně toho, jak nasloucháme a jak promlouváme svým srdcem. Půjde o to, učit se naslouchat a mluvit ze srdce, zaměřit se na to, co hýbe naším nitrem. Proč? **V nitru se totiž nejen soustředí všechno, co žijeme a čím jsme, ale promlouvá v něm také Duch Svatý, který byl jako Boží Láska vylit do našich srdcí.** Základní pozornost je tedy třeba věnovat tomu, co se během našich rozhovorů a sdílení děje v druhých a ve mně samotném, a jak je samotný Pán v našich srdcích přítomen a v nich pracuje. **Takto vedený rozhovor se stává společným rozlišováním,** ve kterém mají všichni zúčastnění zájem rozpoznat, jaká jsou opravdová znamení působení Ducha Svatého, který je jeden, a přesto se projevuje v rozmanitosti našich zkušeností. **A právě to, co v naší skupině společně rozpoznáme jako ryzí dílo Božího Ducha, se stane naším vlastním příspěvkem na cestě k synodální církvi, která je společenstvím, na němž máme každý z nás účast, protože všichni jsme Kristem posláni stát se jeho svědky.**

Synodní skupinky se sejdou (v průběhu listopadu 2021 – března 2022) minimálně **dvakrát**, maximální počet setkání není dán.

Těmto setkáním může předcházet **úvodní setkání**, které bude sloužit ke vzájemnému seznámení, k seznámení se synodou, základní otázkou a deseti rozvíjejícími oblastmi a s prací ve skupinkách, k modlitbě za synodu, ke sdílení dojmů a očekávání od synodálního procesu. Tématem prvního setkání byla biskupem Tomášem pro všechny skupinky stanovena základní otázka synody (viz níže).

Setkání se může konat všude tam, kde je možné setkat se v potřebném počtu osob (6-8), aniž by setkání této skupinky bylo rušeno.

Moderátor skupinky, jehož úkolem je moderovat setkání, má být **člověk s otevřenou myslí a srdcem**, který je nekonfliktní povahy a nebude se snažit strhnout pozornost všech

zúčastněných osob na vlastní představy, náměty a celkově pojetí práce ve skupinkách. Současně je třeba, aby dokázal moderovat proces setkání skupinky (dávat pozor na to, aby každý dostal prostor k vyjádření, aby nebyl překračován čas na příspěvky – je možno určit někoho jako **časoměřiče**, držení se tématu...).

Moderátor může být zároveň **zapisovatelem** nebo se může domluvit s dalším členem skupinky, který si bude během setkání skupinky dělat poznámky tak, aby byl po konci setkání schopen vyhotovit jednoduchý záznam (maximálně jedna stránka A4) ze setkání. Tento zápis předá jednomu z farních koordinátorů nebo jej může poslat rovnou na synoda@bip.cz.

Základní otázku synody a deset tematických **okruhů** k prohloubení najdete v samostatné příloze. Při hledání odpovědí jsme zváni ke třem krokům – viz níže v programu setkání (pro moderátory jsou tyto tři kroky doplněny rozvíjejícími otázkami pro sdílení).

Vlastní program setkání synodní skupinky je následující:

Před prvním setkáním (pokud se nekonalo „úvodní“ – viz výše) je třeba nabídnout čas pro osobní reflexi jednotlivců nad zvoleným tématem (otázkou). Aby v atmosféře osobní modlitby a aktuálních zkušeností, které jedinec prožívá, měl možnost uzrát projev Božího Ducha. Proto **doporučujeme**, aby téma setkání věděli účastníci minimálně týden předem a byli pozváni k modlitbě, naslouchání Duchu Svatému a přemýšlení o tomto tématu.

1. setkání

- Společná **modlitba za průběh synody** (2 min.)

(modlitbu je možno prodloužit o osobní modlitby případně četbu úryvku Písma, který vybere někdo ze skupinky, pokud by nevěděl, může vzít třeba jeden z textů poslední neděle)

- **Uvedení tématu** (základní otázka synody – 2 min.)
- **1. kolo sdílení: Ptejte se sami sebe a sdílejte se s druhými:** *V tichu naslouchejte svému srdci a v rozhovoru sdílejte ovoce svého naslouchání s druhými (3 min/osobu).*

Pomocná otázka:

- ❖ Jaké zkušenosti v naší místní církvi nám vyvstávají na mysli ve světle výše uvedené základní otázky (rozvíjejícího okruhu – při dalších setkáních)?

- Chvilé pro **ztišení** a přestávka (15 min.)
- **2. kolo sdílení: Naslouchejte druhým a jejich zkušenostem:** *Mluvte ve skupině o tom, co vás ve sdělení druhých zasáhlo, a co jste si při naslouchání druhým uvědomili jako nový vhled do diskutované otázky (3 min/osobu).*

Pomocné otázky:

- ❖ Jak nás osobně zasahují zkušenosti druhých, kterým nasloucháme?
 - ❖ Jaké radosti či jaký nepokoj v nás tyto zkušenosti vyvolávají?
 - ❖ S jakými obtížemi a překážkami jsme se při nich museli vypořádat?
 - ❖ Jaká zranění tyto zkušenosti vynesly na světlo?
 - ❖ K jakým pohledům/postojům/závěrům jsme díky těmto zkušenostem dospěli?
- **3. kolo sdílení: Ptejte se po společné další cestě:** *Společně se ptejte, k čemu konkrétnímu vás Duch svatý vede, co to prakticky znamená pro vaši další společnou cestu. (Tento krok může být pro některé skupinky obtížný a je ho případně možné vynechat.)*

Pomocné otázky:

- ❖ Kde v těchto zkušenostech pro nás zaznívá hlas Ducha?
 - ❖ Co z toho, co zaznělo, má být upevněno?
 - ❖ Co naopak musí projít nějakou změnou, které kroky mají být učiněny?
 - ❖ Kde vnímáme konsensus, na čem se ve skupince shodneme?
 - ❖ Jaká témata nás rozdělují?
 - ❖ Jaké cesty se nově otevírají pro naši místní církvev (farnost, společenství)?
- **Modlitba díkůvzdání** (5 min.)

2. (a případně další) setkání

Průběh stejný jako u 1. setkání, liší se pouze tématem (jedna z deseti rozvíjejících oblastí), kterému se synodní skupinka bude věnovat.

Výběr tématu je možno učinit na závěr předchozího setkání, nebo se na něm domluvit jiným způsobem, je však (jako u prvního setkání) dobré, aby účastníci znali téma dopředu a mohli je reflektovat předem.

Důležité předpoklady pro plodnou práci ve skupinách:

a) *Aktivní naslouchání*

- V průběhu sdílení ve skupinách je naprosto podstatné všimnout si následujícího: „Jak Bůh jedná a promlouvá skrze druhého, který mluví, a také skrze mě?“ Tato otázka necht' je stále živá v myslích všech a provází veškeré fáze synodních skupin.
- Cílem naslouchání je porozumět, jak se ve slovech druhých odráží jejich vlastní zkušenost a to, co je obsahem jejich nitra.
- Soustředit se na pozorné naslouchání druhému, nikoliv na přípravu vlastního sdělení.
- Přijímat v úctě názor druhého, nekomentovat jej, nehodnotit. Snažit se pochopit řečené v dobrém světle.
- Učit se vnímat, jak skrze druhého promlouvá Duch Svatý a k čemu nás takto Duch chce přivést.
- Aktivní naslouchání je dovolení druhému, aby nás ovlivnil, a dovolení sobě, abychom se od toho druhého něco naučili.
- Aktivní naslouchání je náročné, protože vyžaduje pokoru, otevřenost, trpělivost a zapojení se, avšak je to velmi účinný způsob, jak brát druhé vážně.

b) *Umění promlouvat*

- Mluvit ze srdce znamená upřímně vyjadřovat sami sebe, naše vlastní zkušenosti, naše vlastní pocity, vhledy a myšlenky.
- Vyjádřit vlastní zkušenost, tj. to co si opravdu myslím a cítím, bez vnucování této zkušenosti druhým.
- Snažit se o svobodné a upřímné promlouvání, skrze které však nechci vnutit svůj názor druhým.
- Vlastní promlouvání předpokládá předchozí přípravu jedince skrze naslouchání Božímu slovu a uvažování nad vlastní zkušeností (nakolik se vztahuje a vypovídá o zvoleném tématu).
- Mluvit ze srdce znamená nabídnout druhým velkorysý dar výměnou za to, že oni nám aktivně naslouchají.
- Znamená také aktivně naslouchat aktivně sobě samým, být si vědomi svých vlastních myšlenek a pocitů během mluvení.